

Pregabaliinin vaikutus leikkauskipuun ja toipumiseen munuaisensiirtopotilaille

Tanja Kankuri¹, T Nieminen¹, P Kairaluoma¹, E Tiippana¹, J Stenman², K Salmela², L Kyllönen², P Neuvonen³, J Backman³, P Pere¹, V Kontinen¹

¹HYKS, ATEK, ²HYKS, Elinsiirtokirurgian klinikka, ³Helsingin yliopisto, Kliinisen farmakologian yksikkö, Helsinki

Tutkimuksen tarkoitus

Munuaisensiirtopotilaiden leikkauksen jälkeinen kivunhoito on haasteellista, sillä soveltuvia lääkkeitä on melko vähän. Leikkauksen jälkeistä kipua on hoidettu oksikodonilla, tramadolilla ja parasetamolilla. Pregabaliinilla on jännitystä ja kipua lievittävää vaikutusta eräillä leikkauspotilasryhmillä¹. Pregabaliinin imeytyminen ei riipu annoksesta. Kerta-annostelun yhteydessä lääke ei kumuloidu vaikka sen eliminaatio olisi hidastunut, joten käyttö esilääkkeenä suurillakin annoksilla on mahdollista myös potilaille, joilla on vaikea munuaisten vajaatoiminta. Vertasimme kahden esilääkkeen, diatsepaamin ja pregabaliinin vaikutusta potilaiden kokemaan leikkauksen jälkeiseen kipuun ja oksikodonin kulutukseen ensimmäisen vuorokauden aikana.

Aineisto

Tutkimukseen otettiin mukaan 110 munuaisensiirtopotilasta (miehiä 69, naisia 41) huhtikuusta 2010 helmikuuhun 2011. Potilaat saivat sokkoutetusti suun kautta joko diatsepaamia (n=55; 7,5 mg 40–80 kg ja 15 mg yli 80 kg painavat) tai pregabaliinia (n=55; 150 mg 40–80 kg ja 300 mg yli 80 kg painavat).

Menetelmät

Molemmille ryhmille aloitettiin välittömästi leikkauksen jälkeiseen kivunhoitoon PCA-oksikodoni. Kipua seurattiin Numeral Rating Scale-mittarilla (0–10).

Lääkkeen soveltuvuutta esilääkkeeksi arvioitiin kysymällä potilaan kokemaa jännittyneisyyttä leikkaussaliin tullessa. Oksikodonin kulutus ensimmäisen vuorokauden ajalta selvitettiin PCA-pumppujen lokitiedoista. PCA-kaavakkeelle kivun lisäksi myös pahoinvointi, väsymys, huimaus sekä virtsarakon ärsytys.

Tulokset

Oksikodonin kulutuksessa ei ollut ryhmien välillä eroa seuranta-aikana, mutta yksilöiden väliset erot olivat suuria. Pregabaliiniryhmässä potilaiden kokemaa leikkauksen jälkeistä kipua oli ensimmäisen tunnin ajan merkittävästi vähäisempää kuin diatsepaamiryhmässä ($P < 0,05$). Pahoinvoinnin, virtsarakon ärsytyksen, huimauksen tai väsymyksen suhteen ei ryhmien välillä ollut eroa. Pregabaliinin ja diatsepaamin anksiolyyttinen vaikutus oli yhtä hyvä.

Johtopäätökset

Pregabaliini sopii diatsepaamin vaihtoehdoksi munuaisensiirtopotilaiden esilääkkeenä. Pregabaliinia saaneilla postoperatiivinen kipu oli lievempää ensimmäisen tunnin aikana. Haittavaikutuksissa ei ollut eroa ryhmien välillä. □

Viite

1. Pain 2008; 134: 106–12.